

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru strălănătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Sasii transilvăneni și legea maghiară pentru scoalele medii.

Sub titlul acesta a apărut în foaia vieneză „Deutsche Zeitung” (Nr. 4005 din 26 Februarie a. c. edițiunea de seară) o corespondență datată din Sibiu. Corespondența numită urmăresce două scopuri: a arăta lumii cum sînt de amenințații sasii, prin proiectul de lege referitoriu la scoalele medii, care ași mîne are a fi desbătut în casa deputaților, ear' de altă parte, că ei, Sasii, nu au întărziat a se folosi de mijloacele legali, prin cari cred a preveni pericolul ce-i așteaptă.

Spre scopul din urmă s'a conchiat consistoriul luteran la o ședință extraordinară în Sibiu și s'a decis: a se adresa casei deputaților o petițiune cu rugarea, se nu aproabe proiectul de lege referitoriu la scoalele medii, căci nu e pregătit de ajuns și nu e apt a pute regula în mod legal și spre mulțămirea tuturor afacerile scoalelor medii, în special însă, fiindcă acest proiect vatemă adînc afacerile scoalelor ev. luterane din Transilvania, ba le nimicesce chiar.

Corespondența conține și unele puncte mai principale din sus numita petițiune, cari au de scop a motiva procedura consistoriului.

Ministrul de culte, respective puterea statului, își arogă, prin proiectul nou de lege, drepturi, cari vatemă autonomia bisericii luterane astfel: dreptul a norma el condițiunile de primire a elevilor, de promovare de examinare, de trecerea dintr'un institut în altul. Ministrul își rezervă dreptul a statori estensiunea și măsura materialului de propus, a avè influență în privința contragerii claselor, a ordinei și disciplinei școlare. Puterea statului își rezervă dreptul a norma numărul profesorilor receruți și a oarelor de instrucțiune, ce ar avè a propune un profesor, în fine a decide care se fie maximul numărului elevilor dintr'o classă. Mai vatemătoare sunt dispozițiunile noului proiect referitoare la esamenele de maturitate. Vederile și voința comisariului ministerial sînt normative în punctul acesta după noul proiect. Asemenea vatemătoare sunt normele referitoare la esamenele de calificatiune. Pentru aceasta normează proiectul cursul studiului, statorcesce comisuniya esaminătoare, care e exclusiv de stat, apoi grupează specialitațile și dispune chiar și în privința limb eși esaminătoare.

Prin astfel de norme se vatemă dreptul de dispozițiune legală și autonomă. Susținătorilor scoa-

lelor confesionale li se ia ori-ce drept de amestec în afacerile propriilor lor scoale.

O altă nedreptate și ilegalitate se cuprinde în mai multe alte dispozițiuni proiectate bună oară în contradicerea internă a dispozițiunilor §§. 7 și 56! §. 7 recunoasce principiul, ca confesiunile se statorcesc înșile limba de propunere în scoalele susținute de ele. Aditamentul adaus în urmă la acest § de comisuniya de instrucțiune deneagă acest principiu, de oarece prin aditamentul acesta i se de-trage bisericii dreptul statoririi limbii de propunere din un obiect — din limba și literatura maghiară — în cele 2 clase superioare. Dispozițiunile privitoare la propunerea limbii maghiare prescurtează preste tot și vatemă principiul de egala îndreptărire și stau în contradicere directă cu toate principiile pedagogice. § 56 arată destul de chiar că autorii proiectului se poartă cu ideea, a introduce în viitoriu limba maghiară ca limbă de propunere în toate scoalele nemaghiare.

Dispozițiunile luate în privința esamenelor de calificatiune, pre basa caror-a limba esaminătoare poate fi afară de unele casuri escepționale numai cea maghiară, nu țin de fel cont de dreptul esistent natural și pozitiv.

Dispozițiunile acestea stau în contradicere diametrală cu principiile proclamate, de egală îndreptărire, căci i se dă limbii maghiare un prestigiu, care vatemă adînc pe celelalte limbi ale patriei. Se vatemă prin acele legi fundamentale de stat, în deosebi legea „despre egala îndreptărire a naționalităților, Art. 44 ex 1868, care ori cum da oareși care garanție naționalităților și pe care legislativa caută acum prin acte de ale sale a o ciunți și delătura, un semn de înțelepciune de stat unilaterală și nedreaptă.

Se citează legile fundamentale cuprinse în petițiune, pe care se basează autonomia școlară a bisericii luterane din Transilvania.

Se poate numi oare înțeleaptă nizuința de a eschide pe o parte a cetățenilor statului maghiar dela folosirea drepturilor fundamentale câștigate cu sudoare, pe lângă a căror esercitare statul a putut esista secolii întregi nealterat, și în pacea internă neconturbat. E în interesul statului a nimici caracteristicile de limbă și naționale și ori-ce cultură națională, carea s'au arătat până acum folositoare statului.

Pentru ce se nu poată depune întreg esamenul de maturitate gimnasiastul nemagiar, ear' candidatul de profesură întregul esamen de calificatiune în limba sa maternă, precum se întemplă în Austria,

cu care împreună stăm sub același prea înalt monarch, și precum e permisă aceasta Polonului, Italianului, Cehului, chiar și Germanului în provinciile de sub stăpânirea rusească? Pentru ce numai în Ungaria, care se fălesce cu instituțiunile sale liberale, se n'aibă dreptul viață și esistență, îndată ce se tractează despre dreptul unei alte naționalități afară de cea maghiară? Cine va fi așa naiv a presupune, că în astfel de dispoziții se tractează în adevăr numai de dreptul de supraveghiere, ce voesce guvernul a și-l asigura?

Ne temem, că edificiul de stat care 'și rașimă esistența pe temelii, precum sînt cele cuprinse în proiectul de față, își periclitizează adînc viitorul.

Căci „independența națiunei”, așa vorbea de curînd F. Deák, care nu dispune de putere morală, și nu e capabil a ținè în onoare sântenia legilor sale și ale câștiga vață, va deveni un joc al evenimentelor; legile nou e nu o vor mântui“.

Deși, după experiențele de până acum și după torentul ce domnesce de present, e îndoialnic, efectul vocei ce o ridică biserica luterană, ea totuși nu poate tăcè. Își ține, din contră, de sântă datorință a 'și ridica cuvîntul în fața unei astfel de „regulări” care nu cuprinde altceva, decât numai acte de confiscare, și a protesta energic în contra unei astfel de proceduri.

Cam acesta e cuprinsul corespondenței din „D. Ztg.” Se espune gena petițiunei adresate casei deputaților și se arată, prin unele citate din acel act, motivele, cari au îndemnat pe Consistoriul luteran se protesteze contra proiectului de lege referitoriu la scoalele medii.

Am estras în adins unele din menționatele motive, spre a arăta că, cam aceleași ne-ar pute îndemna și pre noi se protestăm contra proiectului amintit. Pericolul ne amenință și pre noi, întocmai ca pe compatrioții nostri sasi.

Sasii prin procederea lor au dovedit lumii, că sînt ei de activi și cu ce zel își sciu ei apăra drepturile, ce putere de viață au ei în corpul lor cât e de mic și ne'nsemnat.

Nou e ne place a ne provoca cu toată ocașiunea la puterea noastră vitală, mulțimea noastră numerică, și la alte semne caracteristice ale noastre; când e vorba însă se facem ceva, suntem tot cei din urmă și și atunci ne presentăm cum dă Dzeu. În loc se premergem noi cu esemplul, cum ni s'ar ședè, după ce ne tot fălim, noi așteptăm tot după alții. În loc se căutăm, se se conformeze împregiurările nou e, ne conformăm noi împregiurărilor.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare 18).

Contesa Elfrida cugeta-se a o câștiga. Planurile ei erau nimicite, bătrânul peșitor deschise ochii... El se simția ridicul, și jură a și resbuna de mătușe ca și de nepoată; jurământului acestuia, formulat în gîndul său cu iuțeala fulgerului, el mai adause hotărîrea a nu se mai lăsa se-l înșele a doua oară, și a se îngriji însuși de afacerile sale, adresându-se cătră prima fată de familie bună, care l'ar primî bucuroasă.

Fata aceasta era Olga; el nu mai era în îndoială, auzîndu-o spunînd cu voce lină, cum Margareta i-a cedat toate drepturile și pretențiunile asupra inimei sale.

Ea îi spunea toate acestea cu o mare efronterie sinceră, și dîndu-și aerul a glumi ca un copil carele și era în multe privințe, însă ca o femeie pe

care ambiția deja o rodea și inspira la timp po-trivrit. Baronul, cu spirit cum era, sprigini gluma, și părea că nu-i atribue nici o importanță; la sfârșitul jocului însă, în loc a reduce pe Olga la fotoliul său, el îi oferî brațul spre a o conduce în galerie, a cărei vastă întindere permitea foarte ușor a vorbi fără martori.

Aici el îi zise, luînd mîna ei arșendă în mî-nile sale ghețioase:

— Olga, Dta ești tinără și frumoasă, dară se-racă și de familie prea bună ca se te măriți după un bărbat frumos fără stare. Depinde numai dela Dta a transforma gluma în realitate. Eu îți ofer numele meu și o soarte strălucită. Răspunde serios și îndată, sau se nu mai vobim de loc de chestia aceasta.

Olga, era în realitate tinără, frumoasă. sêracă, vană și lacomă. Ea prinse ocașiunea de pîr și accepta fără șovăire.

— Bine, îți mulțămesc, țise Olaus sârutându-i mîna.

Permite mi a nu mai adauge nici un cuvînt. Eu m'ași face ridicul, dacă ț-aiși vorbi de amor. Aceasta te-ar face a crede că eu mē țin iubit. Noi ne luăm fiind-că ne-am înțeles așa, și amîndoi avem cuvînte importante a ne hotări la pasul acesta, cată cum stă afacerea noastră.

Acuma, dacă voesci serios căsătoria aceasta eu

pretind secret absolut pentru vre-o câteva țile mai cu seamă cătră contesa Margareta și cătră mătușă sa. Îmi poți promite?

Consideră, că o indiscrețiune poate strica tot. Olga avè prea mult interes a tăcea că se nu promită sincer.

Baronul o conduse în salonul cel mare.

Disparațiya lor a fost așa scurtă, încât niminea nu putu trage consecențe dintr'ansa, de ar fi observat-o. Contesa Elveda însă totuși se emoționă, uitându-se după nepoată sa.

Nu te neliniscî, îi țise Olga, ea chiar acuma a fost aici,

— Ea se ascunde, se încapăținează a nu juca!

— Nici de cum, țise baronul, d-ei s'a supus. Dară eu n'am voit se abuzez de obligența sa.

Și oferînd brațul contesei el se îndepărtă cu dînsa, spunîndu-i că el nu voesce a fi iubit cu sila, că el este mare destul a face peșirea însuși și că o roagă a nu se mai amesteca în nimic, dacă nu voesce ca dînsul se pearđă toată speranța, ba chiar toată voința de a se însura.

Contesa se mîngăia pentru înfruntarea aceasta căci pentru prima oară, părea baronul hotărît a se osteni pentru Margareta.

(Va urma.)

Sasii tac și fac. Nu mai întreabă pe nimeni, ce vederi au alții față cu direcțiunea ce o iau lucrurile în stat. Ved una, că le sînt amenințate drepturile și caută a și le menține intacte. Noi pipăim mai întai, că oare nu cumva vom călca vreo regulă de curtuasie, dacă remonstrăm contra nedreptăților, ce nise fac, și numai după ce sîntem asigurați din partea aceasta pășim la lucru.

E bună și precauțiunea, își are și ea însă marginile sale.

Față cu proiectul de lege referitoriu la scoalele medii a trecut timpul precauțiilor. E oara a 12-a. Trebuie să ne spunem și noi vederile noastre.

Cine își apără drepturile sale, e demn de ele. Voim a fi și noi demni de drepturile, ce ni s'au garantat prin autonomia bisericii noastre, de aceea dorim a vedea cât mai în grabă, că se fac și din partea noastră pașii de lipsă, întru apărarea drepturilor noastre, pe care ni le amenință proiectul de lege referitoriu la scoalele medii.

Revista politică.

Sibiu, în 16 Februarie.

Episcopul rom. cat. din Transilvania, după cum cetim în „P. N.“, a provocat pe deputații dietali catolici din Transilvania, să nu primească proiectul de lege pentru scoalele medii, de oare ce acela vătămă autonomia bisericii catolice din Transilvania. Și de biserica luterană ungurească se dice că a protestat contra proiectului de lege pentru scoalele medii.

Despre conferența dunăreană se dice că și va fi terminat lucrările ași. Suplinim următoarele relativ la cesiunea aceasta după „Imparțialul“. Eată ce dice acest diar:

Un amic al „României libere“, scrie „Imparțialul“ i trimite din Liege o prețioasă dare de seamă asupra unei noi broșure apărute acolo, în laudabilul și cavalerescul scop de a apăra drepturile Românilor, în grava problemă ce frământă actualmente sagacitatea puterilor europene.

Ea se unesce cu indatoritorul său corespondent spre a exprima vocea nepărtinitoare, ce se ridică din Liege, cordialele sale mulțumiri și publică analiza primită de pe țermurile Meusei.

Eată cum începe corespondența:

Liège, 17 Februarie 1882.

Dnule redactor! Pe când faimosul concert european pare în majoritate dispus a năpăstui pe adevărații stăpânitori ai Dunărei, — din liberul Belgiu, destinat a fi cel mai sincer și mai desinteresat amic a României în Occident, ne vine o nouă și călduroasă apărare a drepturilor noastre în cesiunea arțătoare a țilei, după aceea deja apărută anul trecut: *La navigation des fluves: Le Danube par le Chevalier de Thier* (Liège),

Tot în Liège e tipărită și aceasta nouă broșură ce poartă titlul plin de actualitate: *La Roumanie devant la Conférence des Londres par un Paysan du Danube*.

Ori-care ar fi autorul acestei studiate lucrări, primească mulțumirile noastre pentru accentele pline de dragoste ce-a adresat în favoarea Românilor și spre așul nedreptului areopag de pe malurile Tamisei.

Autorul, în concisa sa introducere, espune mai întâiu, cu o competență desăvârșită, gravitatea cesiunii ce preocupă Europa; el arată consecențele periculoase, ce decisiunile luate în pripă ar putea să aibă mai târziu. E de notat că „țeranul dela Dunăre“ pare a cunoaște cu deamărunț țeara, organizațiunea și instituțiunile noastre.

Autorul urmăresce, pas cu pas, tendența, din ce în ce mai vădită a Austriei împinse de Germania de-a se lăși în Orient, și a deveni astfel o putere în adevăr „orientală.“

Aceasta parte esențialmente istorică are un interes foarte viu pentru acei ce caută cauza neînțelegerilor de ași asupra Dunărei.

Afacerea congresului bisericesc sârbesc.

Deputații sârbi din dieta Ungariei: Milan Dimitrievici, Alecsandru Nicolici, Vasiliu Popovici, Dr. Nicolae Macsimovici, Stefan Ioanovici, Dr. Ioan Subbotici, Vasile Giurgevici, George Crestici, Ioan Stecovic și Mihail Rogulici — după cum spune „P. Ll.“ de eri, au fost primiți astăzi înainte de ameași la audiența de ministrul pres. Tisza în încăperea ministerială a dietei. Decanul deputaților sârbi, Milan Dimitrievici a adresat ministrului president următoarea cuvântare, statorită mai înainte de membrii deputațiunii:

Escelență!

După ce congresul bisericesc național sârbesc ținut la anul 1879 nu și-a putut termina lucrările privitoare la organizația și administrarea bisericii din cauza amânării sale,

comisariul regesc a declarat încă atunci precum ați declarat în urma mai multor reprezentațiuni și Escelența Voastră, că se va dispune convocarea congresului spre scopul continuării lucrărilor începute. Această binevoitoare dispoziție a înaltului guvern, basată dintr'altele pe obiectele lucrărilor congresului, credincioșii bisericii sârbesci o au luat cu mulțumire la cunoștință, bine știind, că dela staverirea și executarea organizațiunii atîrnă binele și fericirea bisericii.

Basata speranță a credincioșilor bisericii sârbesci nu s'a împlinit din cauza, că prin intervenirea neașteptatelor evenimente, adecă prin pensionarea patriarhului de piă memorie, Ivacicovicici, și prin denumirea unui administrator, convocarea congresului s'a pus la o parte; ear congresului, convocat la 1881, espres numai pentru alegerea patriarhului, nu i s'a permis să și spună gravaminele sale, și se continue lucrările începute în 1879, și intrerupte din cauza amânării.

Deplorablele evenimente atinse mai sus, cu cea mai mare durere trebuie se o mărturisim —, au avut mari influențe asupra scumpei noastre biserici, de oarece Organizația autonomă deja în stadiul dezvoltării sale, în ce privește organizația proprie și a singuratecelor ramuri ale administrației, din cauza stricăcioaselor pedeci, puse în contra executării nu s'a putut îndeplini.

Această stare în sine și pentru sine destul de critică a bisericii sârbesci deveni și mai acută prin împregiurarea, că sinodul episcopesc, folosindu-se de nenormalele împregiurări actuale, a prezentat în timpul din urmă o adresă înaltului guvern, a cărei scop final după cum sîntem informați — este nimicirea instituțiilor celor mai importante din constituția bisericii noastre, și intenționata întemeiere a esclusivei domniri ierarchice pe ruinele acestora.

Această faptă a sinodului arhieresc precum și cuprinsul memorandumului înaintat de ei a făcut mare svon și a produs cea mai mare indignațiune în peptul credincioșilor, din care cauză basăți pe aceste împregiurări și pe curentul din popor, ne vedem siliți a declara, că în cazul, când în biserica greco-orientală sârbă nu s'ar restitui ordinea istoricesc dezvoltată în ea și starea corespunzătoare legilor în vigoare, asupra scumpei noastre biserici se vor descărca cele mai mari calamități.

Scim noi bine, că Escelența Ta ești informat prin organele proprii despre trista stare a bisericii noastre, și scim și aceea, că Escelența Ta ești aplecat a apreați tot ce și vom spune, și vei lua în considerare îngrijirile și vederile noastre, căroră le dăm expresie cu această ocaziune, căci Escelența Ta, judecând după poziția noastră, poți fi convins, că pre noi nu ne a adus aici interese personale, ci simțământul datorinței noastre, ca se te informăm în detaliu despre trista starea bisericii noastre, și seți spunem purul adevăr.

Din toate acestea este evidentă urgența și necesitatea de a se completa și executa cât mai curînd introdusa organizație a regimului nostru bisericesc și a administrației.

De oarece cea mai ferbinte dorință a poporului sârbesc este ca spre acest scop să se convoace congresul bisericesc;

De oarece în fine este în interesul bisericii și al statului ca această organizație să se statorească în cadrul legilor prin congres cu autorizarea puterii statului; considerînd toate aceste fapte nenegabile, declarăm încă odată, că ce privește afirmațiunile noastre, luăm asupra noastră responsabilitatea, căci scim și sîntem convinși, că am tălmăcit fidel simțământele și dorințele careligionarilor noștri.

În cele șise am semnalat fidel starea bisericii noastre și tot odată am îndigiat calea și modul, cum s'ar putea sana și cum ar trebui sanat rîul, și de oare ce cererea noastră se bazează pe lege, sîntem încredințați că Escelența Ta, ca executorul legii, și amic al autonomiei, nu vei concede, ca biserica greco-orientală sârbă se fie împedecată în dezvoltarea ei istorică și scurtată în drepturi ei autonome.

Cu această ocaziune nu putem întrelăsa să nu revocăm respectuos în memoria Escelenței Tale, că congresului din 1879 pentru neobosita sa activitate i s'a notificat prea înalta recunoștință, și că cel din 1881—1882 a observat între cele mai grele și mai critice împregiurări o procedură plină de tact, și astfel procedura amintitelor congrese garantează pe deoparte capabilitatea de autonomie a poporului sârbesc, pe de altă parte loialitatea documentată la toată ocaziunea.

Ca fi credincioși ai acestei patrii și membrii însuflețiți ai bisericii noastre, Te rugăm Escelență cu tot respectul, se binevoiesi a permite, ca congresul bisericesc național greco-oriental să se convoace cât mai curînd, și anume în sensul statutului congresual pe timpul dintre Paștile și Rusaliile acestui an.

Nutrim firma speranță, că congresului ce se va întruni i va succeda a sana gravaminele, a delătura controversese și preste tot va face, ceea ce pretinde binele bisericii și interesele statului. Ne permitem deci încă odată a recomanda cererea noastră înaltei considerațiuni a Escelenței Tale.

— Ministrul a primit cuvîntarea, ce i s'a dat și în scris, cu observarea, că el va supune cererea deputațiunii unei examinări serioase. Deocamdată poate declara și acum, că guvernul în afacerea bisericii sârbesci va decide reflectînd la legile în vigoare, privilegiile și la dezvoltarea istorică a bisericii sârbesci, avînd în vedere interesele statului, ale bisericii sârbesci, și ale poporului sârb.

După cum ne asigură, responsul a făcut asupra deputației bună impresie, carea s'a despărțit de ministrul president în convingerea, că rugarea se va decide cât mai curînd și în mod îndestatoriu.

„Pericolul invasiunii rusesci.“

(Urmare.)

În primăvara anului 1882 era, continuă broșura, pe aci pe aci să se înceapă resboiul. Erumpea a fost împedecată de o parte prin nedecisiunea pregătirilor franceze, pe de altă parte prin nemărginita iubire de pace a monarchiei noastre, care nu primi provocarea cuprinsă în ținuta Muntenegrului față cu insurecțiunea din Erțegovina. Autorul ape-

trecut pe timpul insurecțiunii în Cetinje, unde crede a se fi convins, că alianța secretă din 1862 încheată între Sârbia și Muntenegru, s'a mărit îndată după congresul dela Berlin cu aceea, că Sârbia și cu Muntenegru vor lupta la olaltă din toate puterile, cea dintăiu pentru căștigarea Bosniei, a doua pentru Erțegovina, la cas când nu le-ar succeda a obține provinciile aceste pe calea păcei dela Poartă ori dela Austro-Ungaria. *Casus foederis* va intra în vigoare îndată ce Austro-Ungaria va fi încercată în resboiu cu una din marile puteri.

Cumcă Rusia se pregătesce, e evident dela 1880 încoace. Ministeriul de resboiu rusesc a grămădit în 1880 în districtele militare Varșau și Vilua 280 batalioane de infanterie, 142 escadroane de cavalerie, 109 baterii și 35 batalioane de artilerie și trupe de genii. Infanteria se poate înmulți în ambele districte în câte va țile prin rezerviții concediați cu 148, la olaltă cu 428 batalioane. Spre întărirea nemijlocită a acestei armate considerabile s'au concentrat în districtele militare San-Petersburg, Chiev, Charcov și Mosca 354 batalioane de infanterie, 199 escadroane cavalerie, 156 baterii și 23 1/2 batalioane artilerie și trupe de geniu. Infanteria se înmulțesce prin conchiemarea rezervițiilor concediați cu 277, la olaltă cu 631 batalioane. După statistica corectă a statului major germân a concentrat Rusia în regiunea Vistulei pentru formarea unei armate de operațiune astfel de putere armată, încât din ea rezultă următoarea masă ca armata operatoare și de atac: 840 batalioane infanterie, 300 escadroane cavalerie, 284 baterii (cu câte 8 tunuri), 30 baterii călări și 26 batalioane trupe de geniu. De odată se lucră în Polonia rusească la întărirea a două lagăre, se întăresc Varșovia și două linii de întărire dela marea ostică până la Odesa. În armată s'au înrolat la an. 1880 235,000 feciori, ceea ce nu s'a întemplat nici în timp de resboiu, căci la 1877—1878 s'au asetat numai 218,000 recruți. Față cu această putere colosală stau din partea noastră, după autorul, în Galiția și în Bucovina numai 60 batalioane infanterie, 21 escadroane de dragoni și 35 escadroane de ulani, 13 baterii și 1 batalion trupe de geniu. S'au acordat, ce e drept, și pentru întăriturile Cracoviei 3 milioane și Przemysl 5 1/2 milioane florini, însă numai în mai multe rate anuale, așa încât lucrările acestea se vor pute finaliza numai mai târziu.

Autorul susține a fi avut ocaziune pe cât timp a fost în Cetinje, capitala Montenegrului, a cunoaște din isvorul cel mai sigur planul de resboiu, pe cere la formulat Rusia față cu Austro-Ungaria, și pe care la și pus în parte — în lucrare. În primăvara anului 1881, înainte de a fi fost denumit Ignatiev ministru de interne, s'a fost decis deja în consiliul ministerial secret, la care au luat parte conducătorii partidei panslavistice împreună cu Ignatiev, a organiza contra Austro-Ungariei preste tot locul revoluțiunea internă și a pregăti miscările în Bosnia și Erțegovina, pentru ca în primăvara an. 1882 se erumpă insurecțiunea în provinciile ocupate și în Dalmația sudică, ca astfel se poată păși și Rusia la atac, avînd puterile apusene a ține pe Germania în șac. În consiliul guvernului rusesc s'a constatat pe baza unor date militare detaiate, că Austro-Ungaria va ave a da pept cu o armată de două ori așa mare precum e aceea de care dispune ea. Statul major a dovedit de altcum, că pe basa experiențelor făcute în campania bosniacă, victoria Rusiei contra noastră va fi sigură chiar și în cazul, dacă am pute opune armatei rusesci întreaga noastră putere armată! Țarul a încredințat pe Ignatiev cu executarea acestei programe politice. În România are chemarea a agita contra Austro-Ungariei cumnatul lui Gortschakow, George (!) Sturdza din Iași, în Sârbia Ristics și Metropolitul Michael; de odată prelucra agenți rusesci pe Rutenii galițiani și pe Slovaci din Ungaria superioară; de doi ani de țile în coace subminează aceștia în continu împărația sântului Stefan dela Carpați până la Adria, dela Pojon până la Brașov. În Iulie an. 1881 s'a mișcat întregul cerc româno-slav din giuriul nostru. Coloman Tisza n'a văduț nici așul ceva despre agitațiunile rusești, căci era ocupat cu alegerile deputațiilor, după aceea cu fabricarea majorității parlamentare. De pe partea lui puteau veni moscoviții dela Budapesta. . . . Pe când presa română ne declara în vara 1881 unanim resboiul și ne spusese că necum se căpătăm Dunărea de jos, din contra părțile românesci ale Ungariei și ale Bucovinei se vor lipi de România, pe când trupele române erupseră preste graniță și ocupaseră pământ ungar, în Viena se scia numai atăta, că ni s'a întemplat earăși o nedreptate internațională, nu pentru prima oară, dar nici pentru ultima oară. Aceea nu o scia însă nimenia, că Ignatiev a fost, carele a organizat întreg atacul dacoromân.

A erupt în urmă în surecțiunea în Dalmația sudică și în Erțegovina, accelerată prin neajunsurile cunos-

cute din administrațiune. Încă și pela începutul lui Ianuarie 1882 era Kalnoky de părere, că în sud avem a sta față numai cu oarde tâlhăresci și că vom fi în stare a le împrășcia cu 1 milion florenți și cu o singură divisiune, Kalnoky înțelese numai în săptămâna a doua din Ianuarie, că se pregătesce în peninsula balcanică spre primăvară o revoluțiune mare și că mișcarea în Ertegovina nu e decât preludiul acestei revoluțiuni. Spre 10 Ianuarie începe a se mai lumina și se scie, că agitatori panslaviști cutriera de luni de zile provinciile ocupate și că ne vor trebui minimul 50,000 oameni, căci războiul are fisonomie politică și se pare numai a fi revoluțiune! Că guvernul Țarului și aliații acestuia au organizat insurecțiunea, aceasta n'o scia Kalnoky încă nici în carneval. Colonelul Thömmel (din Cettinje) a telegrafat cât a ținut earna lui Kalnoky, că unii montenegreni se alătura ce e drept preste granița la insurgenți, guvernul montenegrean împedecă însă ori ce rău. El îngrijescesce prin cordon militar a și împlini datorințele internaționale, ce le are față cu noi. În modul acesta a degenerat insurecțiunea într'o revoluțiune puternică așa încât guvernul nostru n'a fost în stare cu 75,000 oameni nici până adi a estirpa aceea, ce o ținuse la început de o istorie tâlhărescă.... Soldații nostri sau rușinat de luptele fără succes, pe cari le au continuat luni întregi cu vitejie și cu sacrificare proprie. De 100 ori am bătut pe insurgenți de 100 ori i-am respins în Muntenegru. Armata noastră a fost condamnată a vedea în Crivoscie și în Ertegovina și de și en mâinile în sin celebra comedie. Insurgenții se reintoarseră pe neașteptate cu întăriri montenegrene preste granița noastră; armatei austro-ungare cu toate acestea nu i-a fost permis a trece preste granița montenegrină! Astfel de lu cruri n'a văduț Europa nici când. Împregiurarea aceasta n'a fost nici decât chemată a ameliora încrederea armatei noastre și a întări încrederea oficiului nostru estern. La început nu pricepură cei 75,000 soldați austro ungari, de ce sântem condamnați a suferi vloncia Muntenegrului. Mai târziu înțelese și cel din urmă infanterist, că lucrul își are cauza sa: Austro-Ungaria se teme de Rusia. Aceasta a fost signatura situațiunei în decursul în surecțiunei sudslavice. Frica panică de Rusia a devenit principiul politic conducător al oficiului nostru estern, de când am împărțit Turcia și am ocupat Bosnia.

Războiul probabilmente decis de guvernul rus nu a erupt în anul 1882. Autorul își esplică amănarea acțiunei acesteia, după densusul, inevitabilă, în următorul mod: Gambetta a făcut pe generalul Scobelv precum și pe ambasadorul rus din Paris atent, că organizațiunea armatei noue ruse va pute fi finalizată numai după 3 ani și că va fi bine, dacă Rusia va amena războiul cu Austro-Ungaria până pe timpul finalizării amintite. Dacă ar începe Rusia războiul de pe acum, în cazul acesta ușor ar pute să se întemple vre-o mișcare în opiniunea publică a Angliei, prin ceea ce ar fi împedecată și Franca de a paralisa eventualul amestec al Germaniei în război. În urma acestui sfat francez a decis guvernul rus a ațîța pe Austro-Ungaria prin impertinența Muntenegrului spre război, pentru că apoi Rusia să ne poată declara război, dacă vom primi mânușa, ce ni se va arunca din partea Muntenegrului, și ne vom trimite trupele pe munții cei negri. În cazul din urmă se va întoarce după socoteala rusească și opiniunea engleză contra Austro-Ungariei și Franca va fi tare destul a reține pe Germania dela participarea la război.

Monarchia noastră n'a mers în cursa montenegreană. Ministeriul nostru de esterne a însărcinat pe toate organele, a acoperi jocul impertinent al Muntenegrului și a nu recunoasce, că Muntenegru și Rusia ar fi conducătorii insurecțiunei, a răspândi chiar, că Rusia și guvernul montenegrean s'ar fi purtat totdeauna cât se poate de bine față cu Austro-Ungaria! Fie-care telegramă din orient scia neomenos minți că Muntenegru și Moscovitul ar fi amicii de cruce ai monarchiei noastre și că ambii cooperează cu prevenire frățească la suprimarea insurecțiunei. Dacă se încumeta cineva a notifica în Viena sau Pesta, că insurgenții s'ar înarmează și se susțin prin satele grănițeresci montenegrene pe spese rusesci, comitea o faptă neertată, jignea siguranța monarchiei, și i se confisca telegrama ca un document inamic statului.

Situațiunea aceasta face pe patriotul maghiar se esclame: „A fost de ajuns deceniul unei politici esterne, ca să ajungem a ne pogori în șirul puterilor mari la nivelul turcesc așa, încât peste puțin o se reclamăm garanția puterilor europene întru asigurarea întregității noastre politice și teritoriale față cu Rusia.... Nu se află o a doua putere mare în Europa, care ar fi suferit fără pedepsire atâtea vătămări mărșave internaționale, cu câte ne-a îngămădit pe noi guvernul Ignatiev în decurs de un

an. Nu se află o a doua putere mare, de care să se încumete a și bate joc vecinii cei mici așa, precum și-a bătut joc de noi Montenegru. Regimul absolutistic a comis greșeli colosale, n'a fost însă laș nici când. Ministrii noucreatului imperiu ne-au sdruncinat forța internațională cu greșelele, ne-au jignit onoarea europeană, și ne-au transpus într'o situațiune, în care lașitatea devine o virtute patriotică.... Ministrii nostri parlamentari și delegaționali, majoritatea noastră parlamentară și delegațională ne-au guvernat astfel încât de 15 ani încoace constituționala Austro-Ungarie tot odichnește, nu doară din motiv că ar impune, ci de aceea, fiind că e „necesitată“ a odichni! Și monarchia aceasta va odichni cât timp i vor concede se odichnească. Ce va face însă atunci, când o vor pomeni evenimentele și cazacii vor lipi de cea dintâi ușă în Galiția declararea resbioului? Cumcă aceasta se va întempla mai curând sau mai târziu e așa de sigur ca moartea.“

(Va urma.)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

23 Ianuarie, 1883. În Nr. 128 al diariului „Gazeta Transilvaniei“ din 3/15 Noemvrie 1882 a apărut o corespondență din Stena, la Cohalm, scrisă de pseudonimul „Audax“ intitulată „Ca să ne cunoaștem.“ Acea corespondență se ocupă cu multă predilecțiune specială cu alții și fără cea mai mică necruțare cu persoana mea și cu Veneratul Consistoriu din Sibiu.

Nu este aceasta prima dată când în diarul „Gazeta Transilvaniei“ se străcură lovituri cu vreme și fără vreme în Veneratul Consistoriu din Sibiu. Se fie o tactică, nu mi vine a crede, a se amesteca în afacerile bisericești noastre, denunțându-ne la locurile competente. Cei de sus vor fi știind unde lovesce Gazeta prin afirmațiunea, că consistoriul, califică pre aventurării, cari au cutriera România, ear cetitorii, Gazetei, oameni creștători, ca toți românii cu inimă curată pot crede multe când susține „Gazeta Transilvaniei“, că învățătorii calificați de consistoriul din Sibiu emulează în a maghiarisa scoalele noastre confessionale.

Însinuarea se face în două direcțiuni, și apoi tot „Gazeta Transilvaniei“ se supără când se cere dela ea consciință bună și inimă curată.

Eu nu mă voi face apărătorul consistoriului din Sibiu, care la calificarea învățătorilor nu consultază și pre corespondenții diarelor, ci mă voi restringe numai la cele dișe la adresa mea.

Declar că mi-am luat refugiul la „Telegraful Român“ numai după ce „Gazeta Transilvaniei“ la repetițele mele rugări n'a aflat cu cale a-mi da și mie loc în coloanele sale.

Corespondentul Gazetei se pune pe un noian de frase frumoase, ca bogăția unui om, în a cărui vine circulă sângele divului Traian, și-mi impută că eu ațîț fortuna (?) pe care a căutat a o înlătura. De bună samă a voit se ațîțe domnul corespondente focul urei reciproce, căci românul numai focul ațîță. Și aceasta o poți dice figurat ori în sens propriu, căci fortuna tot fortună rămâne.

Sunt învinuit că am făcut scoale de stat în comunele Fișieriu, Mucundorf și giur. Contestez faptul. Și ca să se dea mai mare valoare afirmațiunei mele aclud în copie autentică documentele dela oficiul politic din suscitatele comune*) cari și ele desavuează pre corespondentul diarului Gazeta Transilvaniei. Cele dișe despre mine că duc pre scolării din scoala de repetiție în birturi, le declar de calumnii rătăcioase.

E ușor oamenilor de talia corespondentului dela Gazeta a parada cu naționalismul lor, măcar că on. Gazeta ar trebui se facă o controlă mai riguroasă, ca să nu se pară că proteje pe câți lovesc în consistoriul romanesc din Sibiu și în cei ce stau sub jurisdicțiunea lui fie cât de onesti. Una însă se nu peardă din vedere corespondentele Gazetei Transilvaniei Audax: Mai multă conscientiositate și mai multă inimă curată, și atunci nu se vor mai scrie însinuări și calomni de cătră direcții următori ai divului Traian.

Pulca,
învățătoriu.

O pagină din istoria „Horia și Cloșca“.

(După raporturile oficiale 1784 din memoriile guvernatorului Bruckenthal.)

Revolta sângeroasă a clăcașilor (iobagilor) Români din 1784, locuitori în districtele: Zarand,

*) Documentele sunt la biroul redacțiunei și le poate controla ori cine va voi.
Red.

Hațeg, (Huniadoară) și Alba inferioară sub conduce, rea lui Ioan Horia numit și Nicoară Ursu, care a avut sub comanda lui mai mulți sub-căpitani, precum pe Ioan Cloșca, Giurgiu (George) Crișanu, Uibar (?) Ursu (cunoscut sub pseudonimul „Horia cel mic“) și Dibertz (?) Ursu.

Horia clăcaș fiscal (pe moșia statului) din Ari-eșul mare și Cloșca din Cărpinișiu. Ambii din ținutul Zlagnei. Horia era cunoscut încă din anul precedent ca răsvrătoriu. Încă din 1783 strânsese multime de țărani Români și spârsese vasele de vin ale arăndașului Martin Rosniac după toată moșia statului din ținutul Zlagnei. Desconsiderase legile și autoritățile locului. Neapărat, că contra acestor turburări s'au luat măsuri, însă prin dibăciă scapă Horia și alți instigatori.

În anul 1784 nemuritorul împărat Iosif II ordonă un recensământ general în tot imperiul și tot deodată conscripțiuni militare. Horia și alții profitară de ocașiune, ca să se ațîțe poporul român în contra marilor proprietari, căci le dicea: „întrați în miliția și veți deveni liberi și proprietari pe pământul ce'l lucrați.“ Sătenii din Gonzaga aproape de Hațeg și alte sate după indemnul acestora plecară la Hațeg în lunile Iulie și August 1784 mergând grămeți. Esemplul lor îl imită și locuitorii români din districtul Albei inferioare și alergară în masse la Alba-Iulia, ca să se înroleze ca soldați.

Lucru devinise serios*) Guvernul țării era nelinistit și și pervuse cumpătul. Bruckenthal raportează cancelariului Eszterházy (în Viena) în 18 August: „Cu posta de eri ne-au sosit știri din diferite părți, că locuitorii mai multor sate din Comitatul Albei inferioare și din ținutul Hațegului aleargă la comandamentele militare, care sânt mai aproape și cer să fie înscriși, refuză de a mai asculta de proprietarii, pe ale căror moșii se află.

Fiindcă Guvernul nu poate presupune, că comandantul general ar fi dat ocașiune la aceste mișcări, căci ar fi trebuit să înștiințeze îndată, și fiindcă de altă parte ne este peste puțină să putem înțelege cum autoritățile militare subordonate, n'au ținut compt de mișcare atâtor comunități, făcută într'un mod tumultos. S'au cerut imediat esplicări detaliate dela comanda generală, și tot de odată s'a invitat, ca imediat se suspende toate actele de natura aceasta. La aceste măsuri ne am văduț siliți de împregiurarea, că mai multe sate au fost înscrise ca comune militare, de unde urmează că locuitorii nu vor să mai scie de autorități și se opun pe față de ași împlini datoriile față cu proprietarii.

Guvernul din partea a și trimis comisari, cari să cerceteze cele întemplate etc.

În 25 August Guvernatorul raportează Cancelariului Aulic (de curte): „Cauzele mișcării încă nu sânt bine stabilite. Conte Ludovic Betlen ne scrie că fiul popei din Coslar (?) ațîț poporul adunat, și dice că ar fi circulat mai prin toate satele foi volante, prin care se invită clăcașii se fugă de pre moșiile proprietarilor“ etc.

Cancelarul curței răspunde în 28 August 1784. „Majestatea Să ordonă ca să purcedăți cu toată asprimea la înăbușirea turburărilor din comitatul Hunedoarei. Instigătorii să fie judecați de tribunalul militar“.

În 1 Septemvre baronul Bruckenthal raportează cancelarului aulic. „După două raporturi, ce ne-au sosit dela comitele (prefectul) de Halmagi în privința mișcărilor din districtul Albei inferioare începe a se face lumină. Primele mișcări au început în districtul Albei inferioare în comuna românească Repea. Ordinațiunea publicată înainte cu 2 luni, că toți aceia cari se sustrag pe căi ilegale dela serviciul militar vor fi aspru pedepsiți, a fost rău interpretată și că toți locuitorii cer se fie militarizați. Speranța că vor deveni liberi și vor rămănea proprietari i-a adus la furie. În consecință trimiseră 10 deputați comisariul militar din Alba-Iulia, și cerură să fie înrolați ca militari. Comisarul le dișe să se reintoarcă după câte-va zile ca să le comunice răspunsul comandantului general și le promise tot deodată că le spune, ce mai au de făcut. Presentându-se în ziua otărită, le dișe că a doua di să vină împreună cu popii și cu toți locuitorii comunei, ca să se înscrie. Cum se făcu conscrierea, comisariul le recomandă să meargă acasă să fie pe pace, să asculte de autorități și de proprietari, până ce va sosi întărirea dela autoritățile superioare. Cum se auți aceasta prin satele vecine, patru comune curat românești făcură celeași demersuri și fură de asemenea conscrise. Scirea aceasta se întinse iute ca fulgerul și asupra altor di-

*) Descrierea aceasta o face un german și persoană oficială; de aceea nu mi permit multe observațiuni. pe care lectorul nostru și la poate rectifica singur. Ce este românesc: Suferințele lor erau mai grele de cât crucea, cuțitul era la os, Urgia poporului caută răsunare.

stricte și locuitorii începură a curge în mase la Alba-Iulia pentru a fi conșcriși ca militari. Afară de alte documente, cari descriu cu deamăruntul casurile, am primit și mai multe tabele de conșcripțiuni, făcute din partea comisariatului militar, precum și din partea unor copisti și mai cu seamă studenți, cari au lucrat fără nici un remunerariu.

„Telegraful.“

Varietăți.

* (Necrolog). Primum următorul anunț funebru: Subșcriși cu inima frântă de durere facem cunoscut tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților, cumcă:

Gedeon Henteș,

student,

în urma unui morb îndelungat de renunși și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului în 13/25 Februarie 1883, la 5 oare dimineața în al 20-lea an al vieții sale fiind împărțit cu santele taine.

Înmormântarea se va face la 15/27 Februarie 1883 la 1 cară d. a. în cimiteriul gr. or. din Ocna. Fieți țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Ocna Sibiiului, în 15/27 Februarie 1883.

Ioan Henteș par. în Ocna și Asesor consistorial, ca tată.

Ioan, Prof. în Buzău. Maria căs. Simțion. Paraschiva căs. Duma. Ilie, Inspector silv. în Ocna. Isaia, învăț. în Ocna, ca frați.

Ilie Henteș, econ. Ana I. Oprișor preoteasă vęd. ca unchi.

Ioan Vințelariu par. în Ocna vęd. Petru Simțion par. în Sibiu. Ilie Dumitru, par. în Vurpăr vęd. Ioan Duma, not. în Orlat ca cumnat.

* (Perpleșitate.) Ni se scrie din Arad, că cu ocaziunea arderii teatrului, tocmai pe când focul se încinsese în toate părțile, un biet actor se afla în etagiul al treilea într-o odaie mică. Fără să aibă cunoștință de cele ce se întâmplă în afară, el se ocupa serios și liniștit cu depingerea unor tablouri, de cari avea necesitate la reprezentațiunea, ce avea să fie Duminecă seara. (Focul s'a început, după cum se știe din Nrul trecut, Duminecă în 6 Februarie la 2 oare după amiazi). De odată se pomenește încins de flăcări dogoritoare. Surprins pe neașteptate de o astfel de nenorocire s'ermanul, nu știa ce să facă ca să scape viața. Alerga în toate părțile prin odaie, ca și când ar fi voit să s'ascundă dinaintea pericolului amenințator; de odată decide să se apuce de crucea unei ferești și să sară jos pe trotuar. Giur împregiurul teatrului fugeau pompierii să stingă focul, fără ca să se gândiască unul barem la densus. Acesta în disperare strigă de repetite ori cu voce tare: „ajutor! ajutor!“ Strigătele-i desperade atrase atențiunea lumii și a unor pompieri. Aceștia, puțini la număr, îi întind pânza și îi fac semn să sară. Actorul resolut sare cu curagiu. Înălțimea cam mare, numărul mic a pompierilor, cari ținea pânza și greutatea proprie, au făcut, ca nenorocitul să se isbească sdravên de pământ. — Sdruncinat în toate părțile corpului nenorocitul fu dus în spital, ca să se cureze; se speră reînșănătoșare.

Mai nou.

Brașov, 28 Februarie 1883. Alegătorii români de aici s'au întrunit alaltăeri în conferință, pentru a se consulta asupra ținutei față cu noul proiect în cauza scoalelor.

Se știe că pe masa parlamentului din Buda-pesta s'a pus un proiect de lege, care Luni în 5 Martie se pune la ordinea zilei. Fiecare român cu

inimă curată trebuie să fie îngrijat, vędând sfortărea guvernului maghiar pentru contopirea tuturor naționalităților în una singură, carea pretinde să fie cea maghiară.

În fața nebuliei unguresci, puse în scenă de cei chemați a se îngriji de binele poporului, românii de aici în conferința amintită mai sus au ales o comisiune de 5. care se elaboreze o rezoluțiune — protest față cu noua nedreptate intentată asupra limbei noastre, și a culturai în genere. Tot odată comitetul electoral local a conșchiat pe Vineri o adunare a tuturor alegătorilor din acest cerc, pentru a se declara, respective a subșcrie această rezoluțiune și a protesta în fața lumii contra nejustelilor atacuri îndreptate asupra noastră.

Loterie.

Mercuri 28 Februarie n. 1883.

Brünn: 80 48 55 46 22

Bursa de Viena și Pesta.

Din 27 Februarie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.—	119.75
Renta de aur ung. de 4%	89.20	89.30
R-nta ung. de hârtie	87.35	87.45
Impramutul drumurilor de fer ung.	135.50	135.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	90.90	90.25
Sorți de stat dela 1860	110.—	110.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	95.20	94.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	98.75	98.50
Sorți unguresci cu premii	117.50	99.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	109.70	118.—
Datorie de stat austr. în argint	78.20	110.—
Renta de aur austriacă	97.45	78.30
Sorți de regularea Tisei	130.—	97.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	829.—	828.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	309.—	308.75
Acțiuni de credit austr.	304.30	204.90
London (pe polița de trei luni)	119.80	119.70
Srisuri fonciari ale institutului „Albina“	100.30	100.30
Galbin.	5.65	5.63
Napoleon.	9.48 ^{1/10}	9.48
100 marce nemțesci	58.50	58.45

Nr. 164 A. 1883.

[361] 1—3

CONCURS.

În Caransebeș la Comunitatea de avere a fostului regiment confiniariu romano-banatic Nr. 13 sunt de ocupat următoarele posturi de dirigători silvanali:

I. Un post de forestieriu cu următoarele beneficii anuale și anume:
Salariu 800 fl.
Bani de cortel 150 „
Paușal de călătorie 300 „
pe lângă un paușal corespunătoriu pentru spesele de cancelărie, luminație și de încăld. —

Asignare gratis pentru 40 de metri cubici de lemne de foc. —

II. Doauă posturi de practicanți silvanali cu următoarele beneficii și anume:

Salariu 500 fl.
Bani de cortel 120 „

Asignare gratis pentru 24 de metri cubici de lemne de foc.

Aceste posturi sunt pe un an provisorii, eară după un an de probă cu succes, urmează denumirea definitivă. —

Cu denumirea definitivă este împreunat dreptul de pensiuine.

Dela competenți se recer:

Calificarea în înțelesul §-lui 36 a legii silvanale din anul 1879;

Conștituție robustă acomodată pentru serviciul silvanal în locuri muntoase;

Cunoștința limbei române, germane, și după puțință și a limbei maghiare, în vorbire și în scriere. —

În cas de calificățiune corespunătoare vor fi preferiți acei competenți, cari pe lângă limba română și germană posed și limba maghiară. —

Foresteriul ca și practicantul are se depună o cauțiune în suma salariului anual, care în cas de lipsă se poate presta și prin plătiri lunare din salariu. —

Petițiunile pentru aceste posturi se primesc până la ultima Martie a. c. la Comitetul Comunității de avere a fostului regiment confiniariu romano-banatic Nr. 13 în Caransebeș. — Ele trebuie să fie provădate cu documentele despre etate, starea sênătății, starea familiară,

despre studii precum și despre depunerea examenului de stat pentru forestieri și despre aplicarea de pân'acum.

Caransebeș în 25 Faur 1882.

Comitetul.

CONCURS. [360] 2—3

Comitetul Asociațiunei pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români meseriași din Brașov publică următorul concurs: Devenind vacant un ajutor de 50 fl. v. a. pe an din cele destinate pentru învățăcei români cari se vor apleca la una din meseriile: de postovar, mașinist, argășitor, pâlărieri, clopotar, compactor și brutar (?!), se publică concurs.

Suplicile pentru aceste ajutoare sunt a se adresa la subșcrișul comitet până la 1 Martie 1883 provădate:

1. Cu estras de botez din care să se vadă că este român și că posede etatea de 14 ani.

2. Atestat de scoală din care să se vadă că a parcurs 4 clase normale și pricepe încâtva limba maghiară sau cea germană.

3. Revers dela părinți sau dela tutorii copilului, că vor a lăsa copilul să învețe meseria pentru care a concurs.

4. Un exemplar din contractul încheiat cu vre un măestru din Brașov pentru vre una din meseriile de mai sus, din care să se vadă că copilul se află la meserie de cel puțin o lună de zile.

Brașov 8/20 Februarie 1883.

Comitetul Asoc. pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români meseriași.

B. Baiulescu, Dr. I. Bozocean,
președ. not.

Nr. 149 1883.

[358] 2—2

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala reuniuni fostilor grănițari din reg. I. român dela „Barumare“ comitatul Hunedoarei cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne de foc se escrie concurs.

Competenții au să și substerne petițiunile provădate cu documentele ne-

cesare și diplomele prescise de lege până la 10 Martie anul curent stilul nou la:

„Comitetul administrativ al fondului școlastic al foștilor grănițari din regimentul I. român la Sibiu.“

Nr. 6638 1881 civ.

[362] 1—3

Publicațiune.

Spre a se putea începe prelucrările pentru segregarea pădurei în comuna Șasa și pentru rânduirea reprezentantului, a ingineriului și a preliminarului de spese se pune și de pertractare pe 5 Aprilie 1883 și următoarele la fața locului în comuna Șasa, despre ce cei interesați se avisează.

Deej 1881 Decembre 28.

Veszprémi Antal.
jude esmis.

Szám. 2 1883

1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balástalvi kir. járáș-bíróșág 1012 számú végzése által a nagy-szebeni „Albina“ hitelintézet végrehajtató javára Birléa György és Moldován Iuon ellen 392 fr. 60 kr. tőke, ennek 1882 évi

aprilis hó 13 napjától számítandó 60/0 kamatai és eddig összesen 12 fr. 15 kr. per-költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával Moldován Iuon-nál bíróság lefoglalt és 530 fr. — kr. becsült két drb 5^{1/2} éves tejér ökör; 1. asztag tiszta buza. 20 dr. juh, 1. drb 10 éves piros pej kanca, alatta egy 2. éves fekete szörű paripa csiko, és 1. drb kis ünőborjus 8 éves tehénből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 1741/1882 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a hely szinén, vagyis Ohában Moldován Iuon lakásán leendő eszközzésére 1883-ik év mártzius hó 6-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-ának értelmében a leg-többet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megálapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Balásfalván 1883-ik évi február hó 17 napján.

Tát György m. p.
kir. bíróság végrehajtó.

„ALBINA“ Institut de credit și de economii în Sibiu.

Convocare.

Domnii acționari ai „Institutului de credit și de economii „ALBINA“ se învită prin aceasta, în vértutea §. 20 al statutelor societăței la

a X-a adunare generală ordinară

care se va ține la Sibiu, în 30 Martie 1883 stilul nou înainte de amiazi la 10 oare în casa institutului (strada Baier Nr. 1.)

Obiecte:

1. Raportul anual al Direcțiunei, bilanțul anului 1882, și raportul comitetului de supraveghiare.
2. Ficsarea dividendelor.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Ficsarea prețului marcelor de prezență.
5. Alegerea a doi membrii în consiliul de direcțiune în sensul §. 36. din statute.
6. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiare.

Domnii acționari, cari în sensul §. 22, 23, și 24 din statute voesc a participa la adunare în persoană, sau prin plenipotenți, sunt rogați, a-și depune la cassa institutului acțiunile lor și eventual dovețile de plenipotență cel mult până în 27 Martie 1883 stilul nou după amiazi la 6 oare.

[356] 3—3

Direcțiunea institutului.